

Denarni trg – varčevanje prebivalstva

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 11/2003

str. 8

Prihranki prebivalstva v bankah	Nominalni zneski, v mrd SIT		Realne stopnje rasti, v %	
	31. XII 2002	31. VIII 2003	30. IX 03/31. VIII 03	30. IX 03/30. IX 02
Celotni prihranki, skupaj	1,978.3	2,097.2	-0.3	8.2
Tolarski prihranki, skupaj	1,159.7	1,261.4	-0.2	11.9
Vpogledne vloge	246.3	449.4	-0.9	10.6
Kratkoročne vloge	707.1	578.5	-2.8	10.5
Dolgoročne vloge	205.9	233.3	8.6	18.0
Devizni prihranki, skupaj	818.6	835.8	-0.4	3.9
Kratkoročne in vpogledne vloge	721.8	754.6	-0.3	7.0
Dolgoročne vloge	96.8	81.2	-1.8	-17.6

Vir podatkov: Bilten BS, preračuni UMAR.

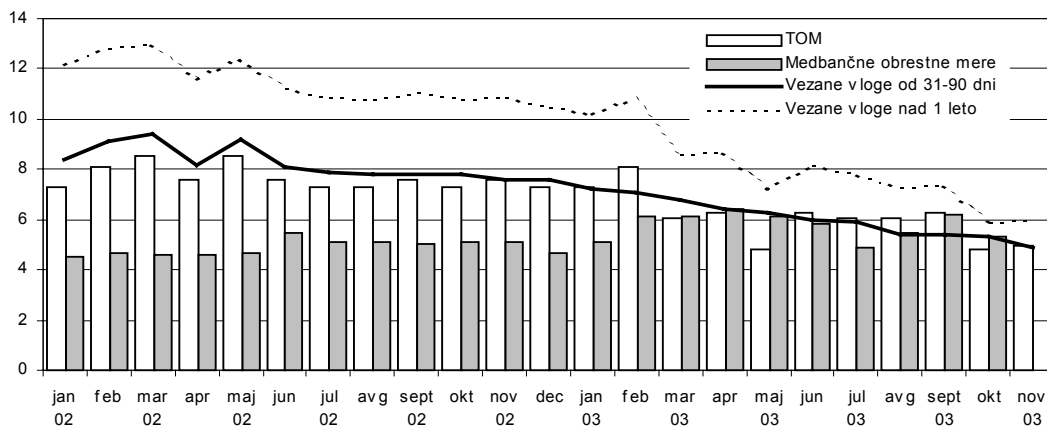
Zaradi sezonskih dejavnikov je realni **obseg varčevanja prebivalstva v bankah** v septembru glede na avgust upadel za 0.3%. Prvič po januarju 1992 pa je beležil tudi nominalni upad, in sicer v višini 1.8 mrd SIT, kar je posledica nominalnega upada deviznih vlog prebivalstva. Realna rast tolaških in deviznih prihrankov prebivalstva v bankah v devetih mesecih letos tako še naprej ostaja na nizki ravni v višini 3.3% in je le za 1.1 odstotne točke višja kot v istem obdobju lani, ko so bile zabeležene daleč najnižje stopnje rasti. **Neto tokovi** tolaških in deviznih vlog so v prvih osmih mesecih letos znašali 72.1 mrd SIT in so bili realno za 14.1% višji kot v istem obdobju lani. Po nizkih neto prilivih v **vzajemne sklade** v prvi polovici leta so se ti zaradi pozitivnih gibanj na Ljubljanski borzi, ki se nadaljujejo tudi v novembru, ponovno pričeli krepiti; tako so oktobra že drugi mesec zapored presegli vrednost 3 mrd SIT. Vrednost premoženja v vzajemnih skladih je konec oktobra znašala že 79.1 mrd SIT, kar je realno za 35.6% več kot konec preteklega leta. Njihova tehtana povprečna medletna donosnost (glede na velikost sklada) je bila 11-odstotna, kar je najmanj po maju 2001.

Obseg tolaškega varčevanja prebivalstva v bankah se je v prvih devetih mesecih letos realno povečal za 4.6% in je tako za rastjo iz istega obdobja lani zaostal za 0.7 odstotne točke. V nasprotju s preteklimi meseci pa se je v septembru na mesečni ravni močno, realno za 8.6%, okrepilo dolgoročno tolaško varčevanje, pri čemer pa gre najverjetneje le za prenos vlog vezanih od 91 do 365 dni med dolgoročne, saj so se prve realno zmanjšale za 4.2%. Letos so tako izmed tolaških vlog najbolj porasle prav dolgoročne vloge, in sicer realno za 9%. **Neto prilivi tolaških vlog** so v devetih mesecih letos znašali 62.3 mrd SIT in so bili realno za 19.7% nižji kot leto poprej.

Devizno varčevanje v bankah je zaradi nižje depreciacije tolarja in še nižjih obrestnih mer kot pri tolaških vlogah manj privlačno od tolaškega varčevanja. Po nekoliko višjih stopnjah rasti v juliju in avgustu je **obseg deviznega varčevanja** prebivalstva v bankah septembra na mesečni ravni realno upadel za 0.4%, a je bil v primerjavi z decembrom preteklega leta realno višji za 1.6%, v istem obdobju lani pa je beležilo 1.3-odstoten realni upad. Najvišjo, 16.3-odstotno, realno rast so dosegle vpogledne vloge, ki predstavljajo 14.3% deviznega varčevanja prebivalstva v bankah, dolgoročno vezane vloge pa so beležile kar 16.5-odstoten realni upad.

Pasivne obrestne mere se neprekinjeno znižujejo že od preteklega leta in so se v prvih enajstih mesecih letos v povprečju znižale kar za 2.9 odstotne točke. V novembru so se za 0.4 odstotne točke znižale obrestne mere za vloge vezane od 31 do 90 dni, na 4.9, in za vloge vezane od 181 dni do enega leta, na 5%, za 0.5 odstotne točke so se znižale obrestne mere za vloge vezane od 91 do 180 dni, na 4.9. Dolgoročna obrestna mera pa se je zaradi 0.2 odstotne točke višje vrednosti TOM-a (5%) povišala za 0.1 odstotne točke, na 6%. **Povprečna medbančna obrestna mera** se je v oktobru zaradi boljše likvidnosti bančnega sistema znižala za 0.9 odstotne točke, na 5.3%. Nekoliko manj (v povprečju za 0.3 odstotne točke) so se znižali tudi SITIBOR-i za ročnosti krajše od enega meseca, za daljše ročnosti pa so se v povprečju znižali za desetinko odstotne točke.

Graf: Gibanje nekaterih obrestnih mer

Vir podatkov: BS, SURS.